

Выходить во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы
краймъ русскихъ сиять о 5-й год. поп. Литер. додатокъ
"Библіотека найзнатнѣйшихъ поэстей" выходить по 2 печат. ар-
кушъ кожного 15-го и послѣднаго днія кожного мѣсяця.
Редакція "Адміністрації" підл. Ч. 44 улица Галицка.
Рукописи звертаються лише на попереднє застереженіе
Оголошенія припиняються по цінѣ 6 кр. бѣдь одній
строчці печаткою, въ рубр. "Надбрано" по 20 кр. а. в.

Рекламату інкорати припиняються: У Львовѣ Адмі-
ністрація "Дѣла". У Віднѣ Найзенштайн & Vogler, Wall-
fischgasse 10; M. Dukes, Kiesergasse 18; G. L. Daube &
Co., Singerstrasse 11 а; Rudolf Mosse; F. A. Richter
Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Найзенштайн &
Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижѣ Agence Навас. Въ Рес-
сії Редакція "Кіевськихъ Старинъ" въ Кіевѣ, поштові
уряди и "Газети Бюро" В. Ф. Зама въ Одесѣ Держ-
басовская ул., д. Ралль 9.

ДѢЛО

Съ днемъ I (13) липня зачався
III. чверть року сегорбнаго выдавництва
"Дѣла" и "Библіотеки найзнатнѣйшихъ по-
вѣстей". Просимо поскорити съ присылою
залегостей и дальшою предплаты, щоби въ
експедиції не потребовала послѣдовати пе-
ревра!

Ново приступаючій Вп. предплатники
"Библіотеки найзнатнѣйшихъ поэстей" обстанутъ
даромъ початокъ зачатою поэстіи П. Тургенева
"Батьки и сини".

Переслѣданье Русиновъ на Буковинѣ.

Доля нашихъ братовъ на Буковинѣ стає
що-разъ сумнѣйшою. Въ ерѣ министерства
помиренія народностей на основѣ рѣвновѣ-
ности, Румуни приходять до що-разъ бол-
шою правъ, коштомъ переважаючого числомъ
на Буковинѣ руского элементу. Румуни роз-
вухаються съ кождымъ днемъ бѣльше, въ
найнезаконѣйшій спосѣбѣ знущаются надъ
Русинами, и все то имъ уходить безъ докору
и безъ стриму. Середъ руского населенія Бу-
ковинѣ, вовсѣмъ природно, вростає въ тои при-
чини що-разъ бѣльше невдоволеніе, котре, на
жаль, не може бути виявлене представителями
буковинско-русского народу де-небудь и
акъ-небудь прилюдно, бо буковинско-русскій
народъ, найчисленнѣйший на Буковинѣ, ны-
нѣ — мовъ на глумъ програмъ теперѣшнаго
правительства, — не має анѣ въ красномъ
Соймѣ, анѣ въ Радѣ державы хочь-бы одного
своего заступника! Такъ вростаюче то невдово-
леніе може виявлятихъ хиба въ часописяхъ
та въ зборахъ товарискихъ.

Въ 13 ч. "Буковинѣ" знаходимо статью
п. заг. "Духовна семинарія въ Чернівцяхъ".
Довѣдуючись въ неї про неимовѣрне переслѣ-
данье тыхъ богословівъ, що то призываються
до Русинівъ и почивають себѣ Русинами, да-
кувати вплывови тыхъ старшихъ рускихъ
патріотівъ, котрій вивели працю для буко-
винско-русского народу на чисте, ясне поле.

Цѣлою основанія православной митрополії на Буковинѣ, котрої 100-лѣтній ювілей
святковано ѹкъ-разъ сего року, будо безъ сум-
нѣву поднесенье просвѣтъ и моральности въ

народѣ для добра краю, — якъ то и выска-
звавъ передъ цѣсаремъ проводникъ депутатія
митр. Сильвестръ Андріевичъ. Толькоже той
власне митрополитъ, — якъ стверджує "Бу-
ковина", — має на дѣлѣ іншу цѣль на опѣ.

"Румунізація краю нашого", — пи-
ше таи часопись, — есть головною ідеєю всѣхъ
дѣйствій митрополита; въ нихъ можна заклю-
чати, що дній для румунізації готовъ посвя-
тити високу цѣль основанія митрополії. То по-
казується вже въ самому розсаднику духовен-
ства, с. в. въ черновецькій семинарії духовній,
котра старається виховувати такихъ священи-
ківъ, що мали-бы дѣлати по мысли митропо-
лита. На 50 питомцѣвъ той семинарія есть

лише четверта часть питомцѣвъ рускої народ-
ності, мимо того, що бѣльшу половину право-
славныхъ Буковини творять Русини. Таке
мале число рускихъ питомцѣвъ осигнула ру-
мунізація, уживаючи всякихъ средствъ и при-
давляючи всякий проявъ рускости, а тымъ са-
мымъ давлячи охоту до дѣланія въ користь
духовного розвитку руского народу, котруму пи-
томець семинарія колись має бути душпа-
стремъ.

Ректоромъ семинарії митрополитъ поста-
вивъ д-ра Єронима Топалу, котрый, — хочь
походить въ руского роду, — есть услужнимъ
средствомъ митрополита и его румунізатор-
скихъ намѣрѣвъ и тымъ покрыває свою повну
нездобність на то трудне становище. Питомцѣ
суть жертвами его постраху и самоволї. Нѣ-
якій жалобы питомцѣвъ на него не помагаютъ.
Коли разъ питомцѣ були подали на него жа-
лобу до митрополита, то той не допустивъ ихъ
до св. причастія, доки не отобрали свои жа-
лобы. А ректоръ поступає собѣ деспотично,

підпирає ватату крайно румунську партію пі-
томцѣвъ и разомъ съ нею не щадить напа-
дівъ на рускихъ и немногихъ умбренихъ ру-
мунськихъ питомцѣвъ. Шиканы, висмѣвання,
клевета и киданье підозрѣнія, а наконець вже
и чинна зневага не перебирають въ средствахъ.

Одного питомца-Русина румунський това-
ришъ побили и вигнали въ семинарського по-
мешкання и такъ его переслѣдували, що дній
два дній и двѣ ночи не смѣвъ вернутись до ин-
ститута. Другого питомца-Русиза середъ зим-
ної ночі викинули Румуни разомъ съ лож-

комъ и всѣми его рѣчами на коридоръ инсти-
тута, де мусиївъ спали, а на другій день якъ
тогда въ гаражъ постили до хаты, коли при-
рѣкъ имъ, що у всѣмъ буде повинуватися во-
ли партії румунської. Сталося то въ червні
1885 р., коли ходило Румунамъ о то, щоби

принудити рускихъ теологівъ виступити въ
академичного комитету, що завважавася бувъ
правнавіти 10-лѣтній ювілей основання черно-
вецького всеучилища. Бо тоды однієсенькій ру-
мунській академікі не приступили до комите-
ту, побачивши, що не удастся той ювілей
обходити лише підъ румунською фірмою, и
всеучилищу черновецькому надати знамя ру-
мунське. Рускій питомцѣ мусиїли виступити въ
ієвілейного комитету, щоби не наражати сво-
го здоровля и житя, дізнавши вже вищання
буть Румунівъ, противъ котрихъ не мають
анѣ оборони, анѣ права у своїхъ духовнихъ вла-
сті. Во на жалобы питомцѣвъ ректоръ викру-
чувався вимовками: "Я не могу въ тѣ спра-
ви віддаватися", або: "питомцѣ повинні такі
справи самі межи собою залагодити", або:
"треба важдати, а умы успокоятися". Не досить
того, ректоръ постарається що о то, щоби рускій
питомцѣ не подали жалобы до консистора або
до митрополита.

Ректору Топалу, здається, справляють пріят-
вість такі скандаличні поступки румунськихъ
питомцѣвъ, коли вже и въ домѣ Бог-
жомъ, въ св. катедральній церквѣ вольно ру-
мунськимъ питомцямъ виправити скандалъ.
Було то одної недѣлї, коли правилася св.
літургія, а співомъ хоральнимъ управляемъ
питомець-Русинъ. Понеже половину хору и
найлѣпшу силу співаць творять Русини, а
бѣльша частина вѣрнихъ есть такожъ руска,
про то управителю хору обявивъ скромне же-
ланье, щоби хоръ не лишь все по румунськи,
але такожъ дещо співавъ по руску. То скром-
не желанье такъ обурило товаришівъ Руму-
нівъ, що управителя хору вгнанили и викинули
въ хору. И за то оскорбленье и ви-
щання, котрого на улиці не стерпѣла бы по-
ліція, Русини не нашли права у свого
ректора.

Ректоръ приневолює рускихъ питомцѣвъ,
щоби приступали до теологичного товариства
"Academia orthodoxa", де однакъ Русинамъ не

Предплата на "Дѣла" для Австрії: для Россії:
на цѣллій робѣ . . 12 зр. на цѣллій робѣ . . 12 рублі
на півъ року . . 6 зр. на півъ року . . 6 рублі
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . . 3 рублі
съ дод. "Библіотеки": съ дод. "Библіотеки":
на цѣллій робѣ . . 16 зр. на цѣллій робѣ . . 16 рублі
на півъ року . . 8 зр. на півъ року . . 8 рублі
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . . 4 рублі
на саму додатокъ: на саму додатокъ:
на цѣллій робѣ . . 5 — на цѣллій робѣ . . 5 рублі
на півъ року . . 2-50 на півъ року . . 2-50 р.
Для Варшави, крімъ Россії: 15 зр.
на цѣллій робѣ . . 7-50 зр.
на чверть року . . 3-75 зр.
съ дод. "Библіотеки": на саму додатокъ:
на цѣллій робѣ . . 19 зр. на цѣллій робѣ . . 6 зр.
Поодиноке число коштує 12 кр. а. в.

вѣльно анѣ заговорити по руски анѣ рускої
газеты читати, хотій-бы лише теологичной
або церковної, бо за то фанатичні Румуни
подъ покровомъ свого протектора не щадять
найгрубішихъ поругань, напастей, клевечутъ
соціалізмомъ и нигілізмомъ и всякимъ спо-
собомъ надъ рускими питомцями вищаются,
не вижаючи на то, що статутъ запевнє рѣ-
вноправність обомъ языкамъ, рускому и ру-
мунському. Руску газету сейчасъ нищать Ру-
муни, скоро тамъ появится, а коли Русинъ
має свою власну газету, то єму конфіскують
підъ рѣзными выдумаными позорами. За то
множество политичніхъ румунськихъ газетъ
навѣть такихъ, що підъ всякими назвами
впроваджуються сюда въ Румунії, читаються
підъ окомъ ректора Топала, а хто-жъ то знає,
чи такі газеты вѣльно читати въ Австрії и
чи не мають они такихъ тенденцій дако-ру-
мунськихъ, за котрій розвязано б., товариство
"Arborosa".

Ректоръ Топала своїмъ примѣромъ до-
дає питомцямъ смиливості до напасти на Руси-
нівъ, котрихъ самъ передъ питомцями ви-
важає, називаючи ихъ соціалістами и нигі-
лістами, а не маючи до того ніякого доказу
и ніякої підстави. Підъ поворомъ соціалізму
перешукавъ рѣчи питомцѣвъ рускихъ, кон-
фіскує рускій книжки, називаючи ихъ нигі-
лістичними, хочъ ихъ читати не уміє. Словомъ,
поступає съ сими питомцями деспотично,
обезславлює ихъ яко людей небезпечніхъ для
держави."

Чи питомцѣ рускій найдуть коли права
у своїхъ властей, сумніваємося. За то публич-
ність осудить єї вypadки справедливо!

Анкета для реформи семинарій учительськихъ.

Складана міністерствомъ проовѣты анкета
для реформи семинарій учительськихъ въ при-
піскахъ іспитовихъ для учительськіхъ школъ народ-
нихъ якъ такожъ і для заведенія курсовъ для у-
чительськіхъ школъ виїзовихъ, скончана ще 14 о.
м. овонії паради, а новий розпорядженія міністер-
ства проовѣты въ сїй справѣ будуть вже неза-
довго оголошенні і відуть въ житіе заразъ зъ
початкомъ нового року школиного. "Слаз" доно-

ЩИРЕ СЕРЦЕ.

Зъ оновленіемъ Салтикова-Щедрина.

(Конецъ.)

І ось разъ якъ я вертався, настро-
вши за ракою чимало всякої пакости, зъ гу-
бернскаго правлінія до дому, и отавши коло кра-
му балакавъ съ оступнишою мене дѣтворю, зъ
авередъ вийшла сама Ганно Марківна.

— Та ви бы, добродѣю, хочь чайку попити
зашли, — сказала она до мене, — а то менѣ
старой якъ вже соромно. Все то ви ѿ воль-
нію мою ласкаєте та даруете, а менѣ васть и
отдають не довелось. Зайдуть добродѣю, по-
знакомимося!

Я пішовъ за нею и зъ того часу, якъ пе-
реступивъ черезъ порогъ той хатки, на душі у
мене якъ повеселішало. Неначе хтось зъ дале-
ко усміхнувъ мене и приголубивъ мене; неначе
давно загубленный и зновъ знайдений товариши
або побратимъ дуже и широ притиснувъ мене
до грудей своихъ.

Часто, мало не що дні я балакавъ съ нею,
и все, що я вже знають, що вичитавъ изъ книж-
къ, все се, кажу, неначе зрозумівъ я другій
разъ, зрозумівъ і сердцемъ, и думкою, и воюю
мою зъ вісімъ своимъ балакавъ, зъ вісімъ бажа-
нель щастя, котре, якъ мара, манитъ и трепо-
тать далеко десь передъ очима, дурницю заста-
влючу вишли и ссыхатись груди бѣдолашного
бураки.

Ся проста, але дуже-дуже добра в щира
хата бідувала на свійській вікъ и богато
згорти все до тла, якъ-бы гараждъ поміркувати

объ єй нуждѣ!

— Ій, юдѣ вже, Ганно Марківна! Живуть
они собѣ байдуже, не журачись, тѣсненько толь-
ко хіба трошки! — скажеш було єй на се, що-
бы пожартувати трохи надъ єй жаромъ, та по-
дразнити ще бѣльше.

— Нѣ, не кажи ты менѣ сего, не жартуй
съ сїмъ! Ты только увайди въ хату мужичу та
покушай хліба, що они єдуть, таєкъ она, нужда
ихъ, сама тобѣ межи очі кинеться. И зновъ по-
думай ты, що мужичъ за-для того хліба съ ви-
сівками та за-для того борщу голодного мусить
весь свій вікъ, до самбієнської смерті, все ро-
бить і тяжко робити. Якъ Господь ще душу въ
нихъ держить, якъ ще сила въ нихъ зостається?!

По правдѣ, той голодний борщъ може хіба
пополоскувати ихъ животи та позатягати ихъ

сать, что предложено гадкою сии реформы будо-
щие лучше есть учити мало в грамотно, аль за-
пытати головы изнанывать чистейшими словами
практически потребными предметами. „N. gr.
Grenze“ также знает, что замъ того болгары, щомъ
нова реформа зменила образование учителей
народныхъ, бо пороблено лишь деяни мѣлкѣи
що до объему изучки самыи предметы, а зна-
чайши що до разработки замъкъ предметовъ на
курсы. Наибѣльшу загу вкладася на педагогію,
изъ вымѣдованій, географію, геодезію и по-
оданію зручности, меншу на науки природы,
на исторію и музыку. Науку о тѣй перенесено
на другого року на першій; геодезію въ чтвер-
того на третій; исторію всемѣру, которая разви-
далася теперь на три наїзди роки, обмежено на
два роки, а исторію Австроїи перенесено въ ча-
твртого року на третій.

Планъ науковий класъ подготовлюючий по
зботамъ найже позбѣніемъ. Нетъ испытавъ заве-
деній таї самъ лѣтъ и въ школахъ середніхъ.
Число годинъ буде зменшено при педагогії (лишь
на II. рокѣ), при математицѣ, науцѣ природы и
исторіи натуральїй (въ III. рокѣ) и при исторії
(въ IV. рокѣ). Два разы въ тѣхъ буде по-
бѣзъ для больного. Условія принятія до семинаріи
позволяютъ таї самъ що доси, лише кандидаты
мусатъ предживати лѣкарське обѣдочто здорово-
вля. Рѣчі испытавъ на окремихъ курсахъ отпада-
уть, а загальний поступокъ ученника буде оціни-
ти щомъ поть курсовихъ, и лиши на случай
потребы буде отбуватися підъ проводомъ дирек-
тора земѣтъ поправчій. Матура съ одиною групою
кандидатовъ не може трезвати доси, яль 4 го-
дина. Коли кандидатъ має въ якого предмету
въ курсовихъ поть переобичну поту похвалу, то
може бути уважавший що испыту устного,
наколи що робота письменна випала такожъ по-
хваливо. Що двохъ предметовъ одинакожъ, котрій
означить предводитель комісіи, мусатъ бути ви-
таній кождый кандидатъ. Плюсъній испытавъ въ
реаліїїтади отпадуть земѣтъ. Въ планѣ науковому
на курс для учителькою роботи и городцій Фробінскіхъ поставлено такожъ и науку релігії.

Испытавъ учительскій змінено такожъ. Испы-
ти на учителей шкіль народныхъ мають
бути чисто практичніи и будуть мати на цѣлі
розглядити методично-практическую здобіботь канди-
дата. Для учителей шкіль видавловихъ заве-
дено слідуюча група: а) група языка: языкъ
країнський и іншій, исторія и географія; б) гру-
па природничія: исторія натуральна и фізика, а
въ доповідю математика и рисунки геометричні; в)
група математично-технічна: математика, ри-
сунки въ больної руці, каліграфія, а въ допові-
дю фізика и рисунокъ геометричній. Педагогія єсть
предметъ испыту для кождої групи. Нетъ въ обѣдочтвіїхъ въ поєднаніяхъ предметовъ
отпадають, а виходячи лиши загальна кваліфика-
ція. При кождой семинаріи буде установлена о-
крема комісія испытава. Такова испытава для у-
чителей шкіль народныхъ буде виносига 10 ар.
а для учителей видавловихъ 12 ар. — Курсы
для учителей шкіль видавловихъ будуть заве-
деній лиши при декотрихъ семинаріяхъ спільно
для учителей и учителькою. Куробъ тихъ бу-

дуть можна слухати юбо вимѣдованій учителій
шкіль народныхъ юбо кандидатівъ въ поштомъ
зразота. Курсы таї будуть обѣйтми науку ри-
сунковъ, хмія и господарства сільського.

Де-що о Мазурахъ.

Wiedza nauczona, jakъ єю siedzi.
Діловість.

Пригадувши докладно вишній замъкъ
суподобливості мазуронів, жишу доколе породни-
ти туї суподобливості ѿ годинникомъ, котрого
жильца стоять себѣ кождые особливо заміщені-
и, а въ деяни вибіть зубцівъ повзмукавши;
не диво про-те, що годинникъ сей не сповис-
своєї заміни, що не приносить користі.

На кождое село вилывати мають: 1) священ-
никъ, 2) учителъ, 3) судъ, 4) владѣтель політличи-
ци, 5) рада поштова, 6) добрь, 7) вся интелигенція
по-зъ своимъ фаховимъ занятіямъ. Рѣчъ беззначенія
и ясна, що цешиа мѣщевость лиши тогдѣ піднесе-
ся морально и матеріально, коли вѣтъ тѣ силы
зможутъ въ скотять въ згодѣ, въ гармонії, въ
дружливѣй порозуміїхъ взаємнимъ вилывати въ
одній напрямъ на туї мѣщевость. Я сильно
переспідчимъ, що тогдѣ країна наша въ корот-
кожъ часъ змінилась-бы до непознання на лучше.

Тычакомъ мусатъ съ жалімъ сконстатува-
ти, що въ цѣлій Галичинѣ наша нема одного
пояїтъ таї щасливого, де бы наукала соціал-
істъ повзмуша. На Мазурахъ вѣтъ тѣ мѣрдайій
зміни не сповидаютъ ѿвого обслаництва, бо
заснули, оплатъ. На Русі трохи инакше; тутъ
пануе більшій рухъ: бодай священство, учите-
ль и проча сійтока интелигенція руска держатся
разомъ таї гармонійно працюють на півній на-
родній.

Праця таї була-бы о чистої видатніїша,
кобы решта колїсція суподобливыхъ: суды, ста-
роства, ради поштова и дворы охоти підпома-
гати тамтѣхъ роботниківъ, або кобы бодай не
ставали півній персони. Тычакомъ дѣється инакше.
Священикъ сказа: „Іване, яди на право“; у-
рядникъ політичній: „Іване, не слухай попа,
яди на лѣво“, въ судѣ зновъ: „Тамтѣхъ не
слушай, яди простого“; ради поштова реєстру: „
Wszyscy idę ci radzić, mnie posłuchaj, idź
w tyl...“ Хлопъ забаламучений вѣтми тими ра-
дами, кождому зъ кречності потакує, признає, а
вотупиши до корчмы по табаку, розповідає жи-
дови, яль гостини. Жидъ пріорный вилуявавъ,
головкою значущо покрутавъ, маймурку попра-
вивъ таї каже: „Іване, нѣкого не слухай, въ
твій другу сердечный, — отѣ Іване на мѣс-
ці; на що тобѣ въ право, въ лѣво и т. д., сего
не робивъ твій дѣдъ, батько...“ Тай густо-часто
хлопъ послухав ради жидовок. А хто тому
виненъ? Очевидно не хлощъ, лише интелигенція,
бо не поступає „зѣдненіемъ силами.“

Пытаючи при такої роботѣ може бути
бесѣда о швидкому уздоровленію народу?

Пригадувши першому колїсу суподобливості
на Мазурахъ, священность, тай поставивъ себѣ
питаніе: чи може и чи хоче священикъ отпо-
вѣсти доострою оному завданню на півній мазуроко-
го бідродженія?

— Знаю, голубе мій, знаю, що платити по-
датки єсть перве дѣло, та не про те я говорю
съ тобою. Я говорю, яль то мужикови важко,
яль то у вѣтъ обромаха таї бѣднее серденько ще-
мити. И намерзнети бѣдъ, и не доснать, и обма-
нить его, и обберутъ его. Що робити ему? — ты
скази, що ему робити?

— А все-жъ таї не гарадъ въ шапокъ
ходити!

— Ізъ, брато, бачу, ти мене толькъ на-
рочно хочешь вилуєти въ серці. Прощай лучче,
Господъ съ тобою!

— Ізъ, годѣ вже, Ганно Марківна! Вы-жъ
бачите, що я жартую. Не пожартуй и съ вами,
вы-бѣ и не розходилися такъ и я не знатъ-бы,
яль мужикъ на базарѣ їде.

— О тогодѣ-жъ, мой голубе, треба съ жити
добре знати, щоби про вѣтъ говорити, а тымъ
паче народъ православній баламутити такимъ
непотрѣбнимъ речами. Я сама хочь въ куничкою
росла, а все-жъ недалено бѣдъ сего стану виро-
сла. Отѣ и ти якъ починеш мѣркувати та по-
бѣдѣше розглядати, то я ти будешь знати, —
наука ся не висока. И помни ты мое слово, за-
памятай ты таку примѣту: яль згланишь ти на
нашого мужика та занеси въ тобѣ серце твое, —
тогдѣ говори сміло: знаю я нашого руцкого муж-
ика, бо бѣдъ жалю не можу давитися на вѣтъ.
И буде бѣдъ таї любий, такий мілкій, що
и синтина его полатана вдається тобѣ красшою,
яль парчова риза бѣмокучая!

Богато розказувала на сей темати Ганна

Въ „Nowy-їd Badoghi-ї“ въ цѣліхъ сего ро-
ку въ десницѣ таї Горлиць буде скажано, що
такий акаадемікъ-Русинъ оставилъ ѹшу чужу
Божу на хорѣ та хота. Нехай Панове запамут
всѧкъ такій, бодай підїсновій праця. Панове
зламаєши, „Mizu miodzieniem“, замѣтила ѹша,
запамутши цвіківъ голови півніку, коли спу-
дила се рівну; вѣтгісъ на вѣсі таї до востка, та
занесиши єтото, стрімкою позицію, розгля-
даючи, потрескаєши на єдній ногі, стрімкою
словокъ, що вилоняєши въ обідніхъ дру-
жинахъ... Священникъ очевидно въ вѣт-
роводушно давитися на таї роботу въ вѣт-
блаки да вилагти свого обуренія.

Таї два замѣти готові уходити Пановів; они
вилегутъ вѣтъ ѹшківъ, (яль запамут-
роблять підъ позоромъ, що не умієши читати
написка „pozakiewskiego“; не дивно, що єд-
иця ведочування вилучилася у брата „Lech“,
котрій своєму другому на просьбу „Lech“ єд-
же піднесує протестъ. Мені байдуже, що ви-
зробляти передъ сійткомъ, юбиши єдні
въ груди.

Доси представивъ въ дїві переносомъ, потрим-
священство на Мазурахъ спутано въ свою
подвигахъ. Осамотненіе, изолованіе веде часто
на бездорожя. Дерево, хотайши вилутити,
мусатъ вилідити въ напіть усихати, пакожа єд-
о не знаходить корку для себе здорового.
(Кончи було.)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Соймъ галицкій.) До „N. gr. Grenze“ до-
сягъ въ Краковъ, будьто бы въ добре поїв-
орованію жерела, що соймъ галицкій буде скла-
нений въ версію на короткій часъ для уложен-
їя бюджету, по чмъ буде закриты и збереси въ
груди на дешшу осією. У Львовѣ не вѣбто
нічого о такої постанові.

(До ситуації въ Австрії.) Угорска газета
„Nemzet“ обговорюючи теперішну ситуацію въ
Австрії каже: „Міністерство гр. Таффа порт-
аї всѣхъ сторонъ, мусатъ конче въ осені вѣ-
нчанії на роздорожу, на котрому може що довго
блуквати, інъ то оно вже часто робило, але въ
може дужко прихильній що поспротивити єго на лѣво або на право. Для того може таї вѣ-
домість міністерства літъ и въ загальі події
австрійської політики називати кретичими. Зъ
другої сторони може що і третю рѣчу пра-
спускати. То третє припущеніе лежить въ тѣ, що
більшість граєши лиши въ загладі партій-
нихъ інтересобій волкими свентуальностями ви-
ложена и гнієває на кабінетъ за угуду въ
всїхъ други рѣчи лиши для того, що тиши
більше вилуєти. Але коли правительство въ
попустіть, то закинь більшість повалити із-
підъ ногъ, ірімъ то що єй дастъ правительство. Добре буде, коли и то розважимо“.

(Змѣни въ міністерствахъ.) По поводу в-
ликового натови роботъ въ міністерствѣ просить
має бути відкрита въ інъ нова посада що
секціи отъ окремихъ департаментівъ. Зъ та-
мою причини открыто окрему посаду заступника
директора руху при земельниць державній
Заступникомъ директора має бути писменній
Пехаръ, директоръ руху въ Празд.

Марківна и нѣколи я не втомялася слухати єї
речей. Розказувала она, яль родиться рускій мужикъ,
яль бѣдъ мовъ лопухъ підъ плотомъ росте,
поки розуму свого дѣйде; розказувала, яль бѣдъ
оръ, борону, яль косять, молотить, и все рускій мужикъ,
и все кудомъ то везе, все везе! Говори-
ла, яль рускій мужикъ помирає тихо, покрѣ-
ливо. Сія речи не розшалила мене, не наводила на
мене туги, а толькъ серце мое наче робилось
макшаніемъ. И здається менѣ, що спраїдь бували у
мене на моєму вѣку таї случаї, коли зирнувши
на мужика, серце мое починало нудатися и ще-
мити, и я знаю, що случаї єй бували зъ меню
не черезъ що виче, яль черезъ розкази мені
любліи Ганни Марківної.

— Ну, а „нешаценікъ“ вашихъ за що
ви любите? Вже жъ не за добре дѣло, а за зло-
дѣйство они поробались „узниками“!
— Та ти, мой голубе, подумай трошечки,
то я побачишъ може, що оправданий злодѣй не
въ острозѣ сидить, а отутъ, поміжъ памъ съ то-
бою на вольній волі гуляють, бенкетують!

Огловѣдъ ся змішила мене трохи. Справдѣ,
думалось менѣ, бувають такій отпівѣди, бувають.
Але-жъ то штука, яль змогла дѣйти до нихъ
проста и нечесна мѣшканка города Крутогорка?
Яль она додумалася свою головою до такої ре-
чі? И отъ на дѣй виходить, що загадки, котрій
памъ ставити жити на бѣломъ сійтѣ, навѣтъ наї-
мудрій — то суть такій загадки, що яль ихъ
її розгадуй, то найпростѣйшій и найкрутишій
путь приводить до одної и той самон розгадки.

Одного тутъ толькъ треба глядти, а то, щобъ
думка вишла прямо, яль стрѣла, щобъ не крути-
лася въ своїй течѣї, яль та тѣсна въ морі, щобъ
она яко-мога отгадувала толькъ тї загадки,
на котрій она натыкається.

— Яль ти думаєши, — зновъ почала Ганна
Марківна, — чи єть роскоши злодѣй іде кра-
сти, чи єть хорошого жига разбійникъ виходить
сті кійкомъ на дорогу? Чи, по твоему, злодѣй
такъ вже и родиться злодѣємъ? Такъ ось они,
тії дѣти! Давись на нихъ! Ось ихъ тутъ купка
цѣла: яль хочешь, такъ и поверни ихъ течеръ.
Глянешь на дѣтей и сарадѣ побачишъ, що вѣ-
они такій браздъ, добра, розумній, що нѣякъ и цо-
думати не можна, щобъ зъ нихъ могли вилити
злодѣй та разбійники. Правда, що маленький Пе-
трікъ разъ-у-разъ веде закляту вѣйну съ ста-
римъ цапомъ, котрій гребеться били конюшій на
онці, а не рѣдко бував, що зъ черги таки насос-
ить и бѣдному дѣдови, але-жъ бѣдъ на те свои
резони виладає: — „Тетю! А чого

(Справы особистій.) Звѣтный зъ свои аф-
ры ген. Янокій збогавъ перенесеный съ авансомъ
до десятой дивизіи пѣхоты въ Іооффшатѣ а головно
командуючій въ Угорщинѣ, ген. Едельгаймъ-Дю-
ляй, перенесеный въ станъ спочинку. Объ сїи вѣ-
сти вызвали велику сензацію. — „Fremden-
blatt“ доноситъ, что зѣздъ гр. Кальпокого съ кн.
Блюмаркомъ наступить вже неизвестно въ найближ-
шомъ часѣ.

Заграничний Державы.

Россія. Справа батумска все ще не вті-
хас, а становище державъ европейскихъ супро-
тивъ неї вилонюєть теперъ чамъ разъ близше.
Поступленіемъ Россії очевидно найбільше доткне-
ні Туреччина и Англія. Після парижкихъ в'єтей
хотѣли отже обѣ ої державы вислати россійско-
му кабінетови остру ноту съ протестомъ про-
тивъ такого поступовання и отарались порозумѣ-
ти съ другими державами, підписавши угоду
берлинську; переконалися однакожь окоро, що
другій державы глядять на ѿю справу зовоїмъ
інакше. Австрія и Нѣмеччина не видять въ зне-
сеною вольного порту въ Батумъ нѣчого такъ не-
безпечної и хотять згодати съ фактомъ.
Туреччина сама за слаба, щобы выигупити рѣ-
шучо. Одна лишь Англія не хоче отогуцiti бгъ
свого и, якъ зачувати, постановила на всякий
случай вислати остру ноту до правительства ро-
ссійского. Она виходить зъ того становища, що
Россія нарушала угоду берлинську, що она въ
загалъ легковажить ссобъ воякій межнароднїй уго-
ды и шкодить інтересамъ другихъ народовъ.
Англія готова рѣшучо виступити въ оборонѣ
свого права, а коли потреба буде, то и высле
свою флоту на Чорне море. Що до Болгарії, то
она виступить рѣшучо противъ Россії и не до-
шуститъ до того, щобы Россія не дозволила Бол-
гарії звободно розвиватися. Коли-бы Россія хо-
тѣла въ даному случаю виступати въ Азії про-
тивъ Туреччини, то Англія скористає зъ при-
слугуючого й прави угоды кипрійкої и виступи-
ти въ оборонѣ Азії малов. Поступованье свое
въ батумской справѣ мотивує Россія въ сльду-
ючій спообѣ: Относини, въ якихъ нашлося
Батумъ бгъ часу его прилученя до Россії, а ко-

давало давнѣйше державамъ подпишавшимъ угоду не мають нынѣ жадного значенія, бо черезъ звѣсенье торговлѣ переходовой съ Кавказомъ Батумъ отратило свое первѣстие значеніе. На подготав отже сихъ мотивовъ выдало россійскѣе правительство слѣдующе розпорядженіе: 1) Вольны портъ въ мѣстѣ Батумъ мае бути отъ дня 1 липня с. р. замкненый. 2) Заграничный товары котры до сего речинца находятся въ окружѣ вольнога порту и въ самомъ портѣ не подиадаютъ оплатѣ мытовой. 3) Мѣщевымъ купцямъ требуются поручити, щобы они воѣ находящіеся у нихъ товары заграничній на подготавъ загальнога правила о стемпляхъ, предложили ихъ найдальше до серпня с. р. властямъ мытовымъ до оствемплаеванія, пломбованія и наложенія бандероль. 4) Воѣ не оствемплеваній до сего речинца товары або безъ пломбъ и бандероль будуть уважатися за контрабанду. 5) Кордонъ на суши доокола вольнога порту зносится по згаданомъ речинци. 6) Мини отрови Финансовъ лишається до волѣ увольняти заграничній товары до трохъ мѣсяцѣвъ отъ згаданого речинца отъ оплаты мытовой, коли послѣ его погляду будутъ до сего важнѣй причины. — Дня 14 с. м. отбулося торжественне открытие ново выбудованои зелѣнвицѣ закаспійской, котри теперь доведена ажъ до Мерву. Въ торжествѣ брали участіе генералы Комаровъ и Анненковъ богато россійскаго войска и 2000 туркменъскихъ юзадцѣвъ. — Колька днѣвъ тому назадъ бувъ въ Петербургѣ на передмѣстю „Пески“ страшный выбухъ, жертвою котрого стало кольканайцятъ людей. Выbuchъ наступивъ въ наслѣдокъ неосторожнаго переношения гранату въ складу якогоса Егорова, котрому замкнено его крамницю старого зелѣза. Зелѣзо закупавъ бувъ якійсь купець Лялинъ и перевозивъ его до себе. Въ часѣ транспорту отже упавъ набитый гранатъ на землю и выстрѣливъ, а куонъ его убили девять роботниковъ, двѣ женщины, четверо дѣтей, два коня и разорвали часть дому. Слѣдство выказало, що у Егорова было на складѣ ще болѣше гранатъ великаго калибра, а мѣжъ ними и таки, якіи правительство недавно лишь що завело въ войску. Здаєсь отже, що сї гранаты мусѣли походить просто зъ арсенала.

то легковажили собѣ правительство республиканъ
ске. Его рѣшучость такъ подобалась войску
что пѣдчасъ приеманія полкѣвъ вергаючихъ
зъ Тонкину и въ часъ республиканскаго торжества
дня 14 с. м. зроблено ему велику овацию. Войско
и около 50 тысячъ народа станули передъ мини-
стерствомъ войны и привитали тутъ министрамъ
окликами: Най жіе Булинже! Най жіе республи-
ка! — Свято республиканскe отбулося величаво
при такъ великой участіи народа, якъ доси що
майже не бувало. Демонстрація, якй хотѣли вы-
кликати орлеанисты и въ загалѣ монархисты, зо-
воѣмъ не удалася; въ загалѣ монархисты навѣт-
и не важились явно выступити. — Прогнаны
францускихъ претендентовъ не осталось без-
певныхъ наследковъ хочь въ своѣмъ значеніи
дуже маловажныхъ. Колькохъ францускихъ ам-
басадоровъ подалося имено до димисіи, а меж-
тимъ такожъ и Фуше де Карель при дворѣ въ
деньскомъ. Ихъ посады однакожъ вже тепер
знову обсаджены. Для Вѣдня именовано п. Декре
дотеперѣшнаго посла въ Атинахъ, гр. Муса, дл.
Риму, а гр. Монтебелло для Константиноополя.

Англія. Днѣ Глядотона вже почислени. Ре-
зультатъ выборовъ выпавъ для него зовоѣмъ не
користно. Новый парламентъ буде окладатися и
мовѣрно зъ 317 консервативныхъ, 191 глядото-
нистовъ, 86 парнелитовъ и 76 либеральныхъ де-
оидентовъ. „Daily New.“ доносить, що минувши
суботы зобралися були у Глядотона на обѣдъ всі
министры и ухвалили, щобы онъ утушивъ н-
чекаючи открытия парламенту. Его наследникомъ
буде вже майже певно лордъ Сальсбери. Либе-
ралы-деоиденты мали заявiti, що они не всту-
пятъ вправдѣ до кабинету Сальсберого, але бу-
дутъ его поизрати. — Побочь домовыхъ клон-
товъ мае Англія ще и другї немаловажнї въ
Бармѣ. Тамъ настала ворохобля по цѣломъ краю
а найбѣльше характеристичнимъ есть то, що въ
ворохобля та прибрала зовоѣмъ характеръ такій
якъ свого часу ворохобля тонкиньска. Хини по-
сылаютъ до Бармы оружіе и амуницію, а чорні
хоругви, що воювали въ Тонкинѣ, перенеслис-
теперь до Бармы. Въ виду сего думає Англія
выступити съ протестомъ противъ Хинъ. — Не-
мале небезпеченьство грозить такожъ Англії въ
Афганістанѣ отъ сторони Россіи. Англія видитъ

ши. Суть тамъ поданій дооловно: промова головы „Русской Беѣды“, Ю. Пигуляка; знаменитый отчизнѣ д-ра С. Стоцкого, который познѣше подало нашиимъ читателямъ въ цѣлоости; текстъ глубоко порушающихъ душу читателя надсылаемыхъ телеграммъ; описание спѣльной вечеръ въ честь юбилита и текстъ деякихъ промовъ выголошеныхъ під часъ вечеръ. Въ томъ-же числѣ „Буковины“ самъ п. Оо. Федъковичъ складав прилюдну подику воинъ своимъ Землякамъ, что причинили до свѣтлого обходу юбилейного торжества поета.

— Пп. Іосифъ Кашевицъ и Кость Ихаловичъ, члены товариства „Сѣчъ“, одержали на вѣденському университѣтѣ степень докторовъ медицины.

— Школьный рокъ въ русской школѣ вправъ, поимѣнной въ „Народномъ Домѣ“, закончившой торжественно дня 2 (14) липня с. р. вже безъ участія

зѣтнога „керовника“, п. Тита Будзыновскаго. Катихитъ, о. Вол. Петрушевичъ, отпраивъ службу Божу, въ часъ когдани ученики четвертои клясы подъ проводомъ свого учителя, п. Гр. Врецьони, въ четыри голосы гармонійно отпѣвали колька літургійныхъ пѣсень, а въ концѣ „Народный имъ“ и многолѣтствіе въ честь Є. Вел. цѣсаря. Першій разъ за девять лѣтъ существованія руской школы виразъ явився въ церкви застуничникъ директора учительской семинаріи, п. Лукіянъ Татомиръ, который оттакъ съ учителями и дѣтьми школьными удався до школы на заканченье школьнаго року. Въ хорошо пристроеной комнатѣ IV-ои клясы зѣбрались попередно I, II и III клясы, де о. В. Петрушевичъ сказавъ отвѣтну науку и попрашивъ дѣтей и ихъ родичевъ. По отпѣванію „Народного имна“ и многолѣтствія дотычащему учителю, пп. Гр. Зарицкій и Ром. Заклинській та практиканту Ник. Гарашкевичу отчитали клясификацію дѣтей. Ученикамъ, що отзначилися по-отупомъ въ наукахъ, раздавъ п. Татомиръ преміи въ рускихъ книжкахъ и образкахъ. Въ той самт майже способъ заканчели школьній рокъ и обі четверти клясы: хлопцѣвъ и дѣвчать. По богоспіванію молитвы „Царю небесному“ промовивъ дѣтей зновъ о. Петрушевичъ, а по его промовѣ отпѣвали дѣти „Народный имъ“ и многолѣтствіе въ честь цѣсаря. Оттакъ попрашивъ дѣтей господарь IV клясы хлопцѣвъ, п. Гр. Врецьона. Подъ его проводомъ отпѣвали дѣти многолѣтствіе представителеви школьній власти, п. Татомирови восьмъ своимъ учителямъ и родичамъ. По отчитанію клясификаціи п. Татомиръ раздавъ разомъ съ свѣдоцтвами и преміи въ рускихъ книжкахъ и образкахъ. По промовѣ п. Киселля, львовскаго мѣщанина, который дякувавъ учителямъ за ихъ труды, отпѣвали ученики ще разъ многолѣтствіа на поольдокъ ще и „Достойно есть“. Такъ отже закончався сей тяжкій для руской школы вправт

НОВИНКИ.

— Литературне товариство „Руска Бесѣда“ въ Чернівцахъ оголосила слѣдуючу отозву: „Зо взглядъ на велику важнотъ народнои словесности для розолѣдженя житя-бутя народу, его гадокъ, отрѣмленъ, бажанъ и понятій, его поглядовъ на свѣтъ и на все его окружаюче, его степени культуры а на конецъ и его бесѣды, яко найголовнѣйши признаки народности, постановило литературне товариство „Руска Бесѣда“ въ Чернівцахъ заняться збираньемъ етнографичного матеріалу въ Буковинѣ и призначило въ той цѣли три преміи по 15, 10 и 5 зр. и необмежене число нагород состоящихъ зъ розныхъ книжокъ — за зображенія буковинскихъ рускихъ казокъ, байокъ, пѣсенъ, поговорокъ, приповѣдокъ, загадокъ, примовокъ, обычаївъ, вѣрныхъ образцѣвъ зъ житя народу. Поручаючи сю нашу ухвалу всѣмъ П. Т. Родимцямъ а особливо п. учителямъ народнымъ, стыкающимся щоденно съ народомъ, просимо не ступати при збираню сихъ дорогоцѣнныхъ перелѣ народного творчества лкъ найсовѣстнѣйшими записуючи ихъ вѣрно слово въ слово, буква въ букву, бо только въ такомъ видѣ мають онъ вартостъ въ науцѣ. Въ той цѣли поручаемо правопись чисто фонетичну, котра одна въ силѣ отдати вѣрно кождый звукъ. Після нашей гадки найлучше отповѣдали бъ слѣдуючій правописніе правила: 1. де чути лат. і, писати і (не уживати для означеня сего звука ѿ, ї, є, Ѣ,) отже вівця добрі, мід, міра; 2. де чути польське у — писати і (а не ба и, ба ы) отже: добрий, тяжкий раби, вода, пани; 3. тамъ, де чути выразно јз.

— Въ рускѣй школѣ народнѣй у Львовѣ теперь имъ Маркіана Шашкевича було съ концемъ сего року школьнаго 130 учениковъ въ всѣхъ клясахъ. Съ початкомъ школьнаго року 1885/6 вписаносло було всѣхъ учениковъ 143, зменшилося отже от концемъ року о 13 учениковъ. Въ поодинокихъ клясахъ було: въ I-ой клясѣ съ початкомъ року 34, съ концемъ 31; въ II-ой клясѣ 36 и 34; въ III-ой клясѣ 39 и 34; въ IV-ой клясѣ 34 и 31. Клясификація въ поодинокихъ клясахъ за другій курсъ выпала такъ: въ I-ой клясѣ одержали въ поступѣ степень дуже добрый 3 ученики, отеценіе добрый 7, достаточный 12; въ II-ой клясѣ: 8 добрый степень, 14 достаточный; въ III-ой клясѣ: 3 степень дуже добрый, 5 степень добрый, 3 10 степень достаточный; въ IV-ой клясѣ: 3 степень дуже добрый, 6 отеценіе добрый, а 15 отеценіе достаточный.

— Руска бурса въ Коломыи. Въ руской бурой въ Коломыи было въ другомъ курсѣ 21 буроаковъ, зъ которыхъ 20 одержували харчъ и хату черезъ цѣлый курсъ, а лишь одинъ одержувавъ только харчъ и то въ поспѣдию лишь мѣсяца; 18 учениковъ было зъ гимназіи, а 3 зъ школъ народныхъ. При клясификаціи куроової одержали: 2 ученики степень съ отзначенiemъ, 15 першій степени, 2 другій, а 2 має поправку зъ одного пред-

— Комитетъ вандровничій подає симъ до відо-
мости пп. учаотниківъ вандровки, якъ такожъ в
П. Т. публики рускои, що вечерокъ въ Турці
устроюваний мѣоцѣвымъ комитетомъ отбудеся
въ недѣлю дня 8. серпня о. р. а не въ понедѣль-
локъ дня 9. серпня, якъ се первѣтно було по-
дано въ програмѣ оголошеної въ ч. 72 „Дѣла“.

— Отъ комитету вандровничего.
Всено виши съвѣщанія въ Америкѣ печатаніе

— Перше руске оповіщення въ Америцѣ печаляніе
въ рукої печатки въ Шенандо: „Уважайте!!!
Тутъ мѣсце, где можете заощадити свои гроши.
Мы провадимо интересъ вже одъ довошого чау.
Но мусимо признати, що яко Русини дуже мало
торгуємо съ нашимъ народомъ. „Якто“ опыгавъ
бы хто нибудь — „та хиба ихъ въ Шенандорѣ
зовеъмъ нема?“ Противно; ихъ сотъ тутъ по-
важне число, — лемъ причина лежить въ томъ,
що гдекотрій изъ оторянковъ, подобно до нашихъ
гандесовъ въ старомъ краю, ходить по домахъ

и объяючи людямъ золотй горы, поддуруютъ
войскими способами. Мы не хотимъ объяснять
того, что никто не може дати, чно объясняемъ дати

людимъ добрый съжій товаръ, за праудиву его
вартостъ, и оъ лкъ наименшамъ для насть зароб

Давно вже нема на свѣтѣ Ганны Маркѣвной,
але я й доси благословляю еи память. Я добре
знаю, що бѣльша частина того доброго и щирого,
що я маю въ моему серци, то я отъ Ганны Мар-
кѣвной перенялъ.

Померда она тою самою „мужицкою смертію“, про котру она столько разовъ говорила и которой дуже бажала. Въ одинъ изъ теплыхъ весеннихъ днівъ верталася зъ церкви, подмочила ноги и простудилась. Въ вечери я еи ще бачивъ, и хочь тутъ бувъ и лѣкарь, котрый заборонявъ балакати, але-жъ така вже она була цокотуха, що вдержатись нѣjakъ не могла. На другій день въ-ранцѣ менъ оказали, що Ганна Марковна за-

снула на века... *Исполнил К. П. Ушаков*

Впервину страсти людской приходилось бачити, але-же тогдѣ и я здивувалась, якъ онъ мѣгъ задер-жати сеरце свое подъ тыми нагаями! Только вер-таюсь ото я зъ торговицѣ до дому, мовь пяна, и думаю: Господи! та не вже-же то оправдѣ е на-сѣтѣ такій чоловѣкъ, который не бачивъ лица Твоего? И надумалась я тогдѣ пойти до него въ больницю и подѣшити.

Гавна Марківна замовила на жвеліну, бо не
зуміла говорити єгъ твароги.

— Отъ я прішла я до вѣго въ больницею.
Чи богато, чи мало мы такъ говорили мѣжъ со-
боку, — не мудрѣй, моя голубе, наша речи ! Толь-

ко стало его сердце потрошки мякнуты. „Василю, — кажу я ему, — сердце у тебе, голубе мой, горяче; здержи ты его трохи, побори свою непокорливость злу!“ Подивився онъ на мене и начевъ первый разъ ему щось въ голову прішло. „Не отерпѣвъ ты узъ своихъ тѣсныхъ, кажу я, — и въ темнотѣ лѣсъ та на великихъ дорогахъ горе свое велике развѣти хотѣвъ.“ — „Не отерпѣвъ“, — прошептавъ онъ. — „А ты бѣ — кажу — подумавъ, якій то „узы“ другій христіянин терпялъ, може ще горшій бѣтъ твоихъ!“ — „Горшій“ — каже. И бачу я, ставъ онъ напружатись и потѣ на менѣ выступати почавъ, а потомъ наразъ въ одну мить, якъ заголоситъ, якъ заплаче! И що то за горе було, мой голубе, я й вымовити не вмѣю. Вже не то, що плаче або ридзе, а просто не своимъ голосомъ крачать. И мучиться... и мучиться... И такъ менѣ ціоля того тѣ смуги, що були въ нѣго на лобѣ та на щокахъ, крашени дѣвочкою краскою показалися!

Признаюсь по правдѣ, что якъ выслушавъ я

